

چینی‌ها
تحلیلشان این
است که در
تعامل با آنها
خیلی جدی
نیستیم. در
دولت‌های
۱۱ و ۱۲ یکسال
و نیم‌سفر
به این کشور
نفرستادیم
این چه معنی
می‌دهد؟
مگر می‌شود
با قدرت یک
اقتصادی جهان
چنین رفتاری
کرد؟!

چین برنامه‌ریزی کرده است که قدرت اول
دنیا شود، تحقق این جمله برای کشور یک
میلیارد و ۴۰۰ نفری که محصولات آن در تمام
کشورها صادر می‌شود، دور از ذهن نیست
و لذا این کشور برای توسعه فعالیت‌های
خود نیاز به انرژی دارد و به‌طور قطع ایران
یکی از بهترین گزینه‌های چین است.
منه‌ای قرابت فرهنگی، سیاسی و تجاری،
این کشور شناخت کافی از ایران دارد و
می‌داند چگونه می‌تواند سربیک میز با تجار
ایرانی بنشیند اما در ایران به دلیل برخی از
رفتارهای سیاسی، همکاری ایران و چین زیر
سؤال می‌رود. این عدم همکاری در دولت
یازدهم و دوازدهم هم به اوج خود رسید
چرا که نگاه دولت روحانی تنها به غرب و
برجام بود و از همین رو نتوانست با یکی از
ابرقدرت‌های اقتصادی دنیا که چین است
تعامل برقرار کند و حتی در اقدام‌های
متعددی چینی‌ها که مشغول به کار در
ایران بودند را بیرون راند. در این خصوص
با اصغر ابراهیمی اصل که زمانی معاون
وزیر نفت بوده و مدتی نیز در یکی از کشورها
سابقه سفیر بودن داشته، گفت‌وگویی
انجام دادیم که در ادامه می‌آید.

به نظر می‌رسد با وجود همکاری‌های طولانی مدت میان ایران و چین، ما شناخت کافی از آنها نداریم و در مقابل چین شناخت بیشتری از رفتارهای تجاری ما دارد، به نظر شما علت این موضوع چیست؟

ما چینی‌ها را نمی‌شناسیم اما چینی‌ها به
خوبی ایرانی‌ها را می‌شناسند، مرحوم هاشمی
رفسنجانی در یکی از جلسات با رئیس‌جمهور
چین عنوان کرد که ما سابقه ۲ هزار ساله تاریخی،
فرهنگی، تجاری و تمدنی داریم و می‌خواهیم
با هم کار کنیم اما به قول ضرب‌المثل چینی یک
راه هزار فرسخی با اولین قدم شروع می‌شود.
رئیس‌جمهور چین در آن جلسه گفت که اجازه
بدید فردا جواب ضرب‌المثلی که گفتید را بدهم.
در آن جلسه توافق‌های نظامی، دفاعی، اتمی،
مترو، سیمان و... صورت گرفت که ارزش دلاری
آن ۱۰۰ میلیارد دلار بود. صبح فردا برای جلسه
رفتیم و دیدیم که تعداد زیادی افراد مسن آنجا
ایستادند. هر کدام از آنها دکترای زبان و ادبیات
فارسی داشتند و حافظ اشعار ایرانی از زمان
رودکی بودند و حتی شعرهای معاصر را هم حفظ

بودند. مرحوم رفسنجانی از آنها پرسید که چرا
شما اشعار و غزل‌های ایرانی را حفظ کردید؟ یکی
از آنها جواب داد که در اشعار ایرانی مطالب بسیار
عمیق علمی، فلسفی، ادب، حکمت، تاریخ و
روش مدیریت نهفته است. وظیفه ما این است
که این مطالب را کشف کنیم و در ادبیات چین
وارد کنیم و تأکید کردند که ایران سرمایه عظیمی
در این خصوص دارد. آنها گفتند که به عنوان
مثال ۷۰۰ سال پیش شما شعرای داشتید با این
محتوا که «دل هر ذره را بشکافی آفتابیش در میان
بینی»، شما در آن زمان فیزیک هسته‌ای و کوانتوم
را می‌دانستید اما چون جامعه نمی‌دانسته،
شاعر شما به زیبایی از آن صحبت کرده است، در
مورد پرواز هم شما زودتر اطلاع داشتید و آن را در
شاهنامه آوردید. در مورد دارو و وزن داشتن نور
هم شما زودتر از بقیه می‌دانستید. با این اوصاف
باید بگوییم که ما چینی‌ها را نمی‌شناسیم اما آنها به
خوبی ایرانی‌ها را می‌شناسند و تحقیقات ریشه‌ای
داشتند. من زمانی به چین رفتم و قرارداد مترو را
بستم که زمینس اول شده بوده و از ۱۰ هزار امتیاز
فنی، ۹ هزار و ۴۰۰ امتیاز گرفته بود و همچنین
حاضر بود یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مارک فاینانس
کند. زمانی بود که دکتر عادل‌رئیس کل بانک
مرکزی بود، و وضعیت بانک بشدت بد شده بود
و اعتبار بانک مرکزی بین ۶۵ کشور را از دست
داده و بدهکار بودیم. آن موقع چین در پکن تنها
دو خط مترو داشت که ۲۹ سال قبل کره شمالی
با کپی کردن از روسیه این کار را انجام داده بود.
برای همین وارد حزب چین شدم و با معاون
حزب و معاون رئیس‌جمهور این کشور صحبت
کردم و گفتم که ما دانش فنی و نیاز هم داریم و به
آنها گفتم که کارخانه مترو شما را دیدم که ۱۰ هزار
نفر آنجا کار می‌کنند و واگن مترو می‌سازند، ولی
شما تجربه متروسازی ندارید ما دانش را می‌دهیم
و شما نیروی انسانی را بدهید، قیمت را پایین
بیاوریم و متروی تهران را بسازیم و از آنجا که ۲۴
شهر شما و خیلی از شهرهای کشورهای مختلف
مترو می‌خواهند این امر برای شما رزومه و برند
می‌شود. ۸۰۰ میلیون دلار قرارداد بستیم و کار را
شروع کردیم. یعنی آن زمان که رزومه نداشتند
ما کار را با چین شروع کردیم ولی اکنون شانگهای
۷۰۰ کیلومتر مترو دارد. قطار سریع‌السیر شانگهای
۴۳۰ کیلومتر در ساعت است. در حال حاضر
هم برای سرعت ۶۱۰ کیلومتر در ساعت برای ریل
روی چرخ در حال برنامه‌ریزی هستند. از این رو
برای شکار فرصت‌ها و رفتن به سمت اینکه
مسائل کشور را حل کنیم، اول باید برای آن باور
داشته باشیم.